

**Socialdepartementet**

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.sl@regeringskansliet.se.

## **Svar på remiss från Socialdepartementet – Betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)**

---

Region Dalarna har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss. Vi lämnar här våra synpunkter på delar av betänkandets förslag och bedömningar.

**Sammanfattning**

Region Dalarna stödjer i huvudsak utredningens förslag och ser positivt på att stärka patientsäkerheten genom att säkerställa och höja kompetensen hos hälso- och sjukvårdspersonal. Regionen tillstyrker bland annat skyddad yrkestitel för medicinska foterapeuter, införande av specialiseringstjänstgöring för logopeder och psykologer samt utveckling av kunskapsprov för ST-läkare och föreslår även fortsatta kunskapsprov efter examen. Vidare välkomnas fortsatta utredningar av Vårdprofessionslyftet och tydligare ramar kring fortbildning och nationell samordning. Regionen lyfter behovet av långsiktighet, samarbete och flexibla lösningar för mindre regioner, samt vikten av statlig finansiering vid utökade krav. Gällande förslaget om fortbildning ställer sig regionen frågande till utredningens bedömning om att förslaget inte innebär några ekonomiska konsekvenser. Vår bedömning är att utredningens förslag kan innebära ökad kostnadsbelastning, särskilt för mindre regioner. Regionen vill påtala att tillkommande uppgifter ska finansieras med den kommunala finansieringsprincipen. Regionen ifrågasätter också förslaget om uppföljningsredovisning i patientsäkerhetsberättelsen.

**Skyddad yrkestitel för medicinska foterapeuter**

Region Dalarna stödjer förslaget att införa skyddad yrkestitel för medicinska foterapeuter. Vi delar utredningens bedömning att yrkesgruppen har en direkt koppling till patientsäkerheten, särskilt i arbetet med patienter med komplexa behov såsom diabetes eller cirkulationsrubbningar. En reglering av yrkestiteln bidrar till att tydliggöra kompetenskraven och säkerställa att vården ges av personal med rätt utbildning och erfarenhet.

Vi ser positivt på att generösa övergångsregler föreslås, vilket möjliggör en smidig implementering. Att Socialstyrelsen ges ansvar för att ta fram föreskrifter och hantera validering av kompetens är en klok lösning som bidrar till en kvalitetssäkrad process.

### **Kunskapsprov ST-läkare**

Regionen ser positivt på förslaget att föreskrifterna kompletteras med att kunskapsprov kan utgöra en del av den sammantagna bedömningen av ST-läkare. En sådan ordning kan bidra till att säkerställa en likvärdig och transparent bedömningsprocess, där den teoretiska kunskapen synliggörs och kompletterar den praktiska tjänstgöringen.

Regionen framhåller att kunskapstester inte bör begränsas enbart till perioden för specialiseringstjänstgöring, utan att regelbundna kunskapskontroller även bör införas efter avlagd examen. Genom att kontinuerligt följa upp och pröva läkarnas kunskaper säkerställs att kompetensen bibehålls över tid och att nya vetenskapliga rön och riktlinjer integreras i yrkesutövningen. Denna form av livslångt lärande stärker patientsäkerheten och bidrar till en hög kvalitet i vården.

### **Specialistkompetens för logopedier och psykologer**

Regionen ställer sig positiv till förslaget om specialiseringstjänstgöring för logopedier och psykologer och ser ett värde i tydligt reglerad specialistkompetens för att möta behoven från exempelvis en åldrande befolkning och en ökande psykisk ohälsa.

Regionen noterar att inrättande av ST-tjänster kan medföra en möjlig risk för obalans mellan regionerna. De mindre regionerna riskerar att halka efter i konkurrensen om kompetens då det bland annat kan bli svårt att erbjuda handledning. Det innebär att samordning med andra regioner är önskvärt men kan ge ytterligare ekonomiska konsekvenser som behöver tas med i beräkningarna.

### **Vårdprofessionslyftet**

Regionen tillstyrker att en fortsatt utredning om införandet av Vårdprofessionslyftet genomförs. Vid ett eventuellt införande är det av vikt att åtgärderna präglas av hållbarhet och långsiktighet. Om insatser upphör finns risk för exempelvis störningar i studentflödet och ökade kostnader för regionerna, när de själva behöver finansiera uppdragsutbildningar för att fortsatt säkerställa nödvändig kompetens i verksamheterna. Ett långsiktigt perspektiv ska vara vägledande för samtliga förändringar för att undvika kompetenstapp över tid.

Vidare konstaterar regionen att nuvarande regelverk för utbildningar inte är ändamålsenliga i praktiken. Utbildningsutbudet möter inte arbetsgivarnas

behov bland annat på grund av statens krav på kostnadstäckning hos lärosätena. Därför förordar regionen en granskning av hur regelverket kan anpassas efter de aktuella förutsättningar som finns, med exempelvis samarbeten mellan lärosäten för att samordna utbildningar med få studenter.

*Särskilda kommentarer om delar i Vårdprofessionslyftet:*

- Det bör finnas en flexibilitet gällande studietakt då det för vissa verksamheter kan passa bättre om arbetstagaren studerar till exempel på heltid.
- Förslaget om att tillgodoräkna arbetet som VFU bör noggrant utredas vidare. VFU är en viktig del av utbildningen så det får inte finnas risk för att lärandet blir lidande.
- Regionen ser en risk att utbildningar i huvudsak hamnar i storstäder. Kan lärosäten samarbeta för att fler orter ska kunna erbjuda utbildningar?
- Regionen ser positivt på att utredningen även tar fram examensordning för yrkesexamen på avancerad nivå för de olika yrkesgrupperna som inte har författningsreglerad vidareutbildning i dag.

**Fortbildning och patientsäkerhetsberättelse**

*Fortbildning*

Regionen delar uppfattningen om vikten av att klargöra vårdgivarens ansvar när det gäller fortbildning, då ett tydligt regelverk kring fortbildningskrav kan bidra till att bibehålla grundkunskaper och höja kompetensnivån. Att kunna erbjuda fortbildning i den mån det behövs ställer dock krav på tillräckliga resurser i organisationen.

Regionen ifrågasätter utredningens bedömning om att förslaget inte innebär några ekonomiska konsekvenser. Förslaget om fortbildning bedöms inte innebära statlig ersättning, vilket riskerar att öka belastningen på vårdgivarna. En möjlig ekonomisk konsekvens av förslaget är att de organisationer som idag inte har tillräckliga systemstöd för fortbildningsarbetet får utökade kostnader. Om fortbildningsinsatser ska dokumenteras och följas upp mer strukturerat än tidigare krävs investeringar i bland annat digitala verktyg och administrativa resurser för att hantera dessa processer.

Regionen vill också i sammanhanget kommentera att nationell samordning av vissa fortbildningsinsatser är önskvärt. Ett förslag om en nationell samordning av systematisk och fortlöpande fortbildning för vårdens professioner har tidigare varit ute på remiss (DL 21/11, (dnr. 4.3-

10609/2023)) där regionen ställde sig positiv till förslaget. Ett gemensamt ramverk för kontinuerlig utbildning, dokumentation och uppföljning skulle bidra till minskad administration, lägre kostnader och en mer likvärdig kompetensnivå i hela landet. I stället för att varje region eller kommun tar fram liknande utbildningsinnehåll på egen hand, bör det uppdras till lämplig organisation att samordna nationella utbildningar för vårdens professioner. Exempelvis kan detta gälla kurser i akuta basfärdigheter, kris- och pandemihantering, triage samt utbildning i ledning och stab.

#### *Patientsäkerhetsberättelse*

Regionen ser vissa risker med att använda patientsäkerhetsberättelsen som forum för redovisning av fortbildningsinsatser. Riskerna grundar sig i ottydligheter kring detaljnivån i rapporteringen. Det kan innebära en ökad administrativ börda och samtidigt ska Patientsäkerhetsberättelsen hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den (Patientsäkerhetslagen 3 kap. 10 §). Tillgängligheten kan försämrats om berättelsen blir alltför omfattande.

Samtidigt kan en ökad synlighet bidra till att höja prioriteringen av fortbildning. Regionen föreslår därför att det tydliggörs vilken information som ska dokumenteras och på vilken nivå, för att säkerställa en enhetlig och ändamålsenlig rapportering.

#### **Övrigt**

Avslutningsvis vill Region Dalarna framföra en kommentar om yrkesgruppen tandsköterskor, ett bristyrke och som därigenom påverkar patientsäkerheten. Regionen anser att det är önskvärt att granska utbildningsnivåns betydelse för attraktiviteten hos yrket och konsekvenser för kompetensförsörjningen på sikt. En gymnasiebaserad utbildning skulle möjligen bättre matcha både arbetsmarknadens behov och individernas förväntningar och därmed bredda rekryteringsbasen.

---

2025-10-06

**§123 Svar på remiss från Socialdepartementet – Betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens - utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov (SOU 2025:63)**

Diarienummer RS2025/1241

**Regionstyrelsens arbetsutskotts beslut**

1. Svar på remiss från Socialdepartementet gällande "Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens" (SOU 2025:63) ska utgöra Region Dalarnas svar till Socialdepartementet.

**Sammanfattning av ärendet**

Region Dalarna har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss. Region Dalarna tillstyrker huvudsakligen utredningens förslag och bedömningar och vill särskilt kommentera:

- Skyddad yrkestitel för medicinska fotterapeuter: Regionen stödjer införandet då yrkesgruppens arbete har koppling till patientsäkerheten.
- Kunskapsprov för ST-läkare: Regionen är positiv till kunskapsprov som en del av specialistbedömningen och föreslår att regelbundna kunskapskontroller införs även efter examen för att säkerställa långsiktig kompetens.
- Specialistkompetens för logopedier och psykologer: Regionen är positiv till reglering, men påtalar ökade kostnader och behov av statlig finansiering samt samordning mellan regioner för handledning och utbildning.
- Vårdprofessionslyftet: Regionen tillstyrker en utredning om ett statligt finansierat utbildningsprogram, men betonar vikten av hållbarhet och anpassning av regelverk för att bättre möta arbetsgivarnas behov.
- Fortbildning och patientsäkerhetsberättelse: Regionen anser att tydliga krav på fortbildning är viktiga samt önskar nationell samordning av vissa fortbildningsinsatser. Gällande patientsäkerhetsberättelsen efterfrågar regionen tydligare riktlinjer för rapporteringens innehåll.
- Ekonomiska konsekvenser: Regionen vill påtala att tillkommande uppgifter ska finansieras med finansieringsprincipen. Vår bedömning är att utredningens förslag kan innebära ökad kostnadsbelastning, särskilt för mindre regioner, utöver det utredningen redovisar ska ersättas för ST-tjänsterna.
- Regionen framför också önskemål om granskning av utbildningsnivåns betydelse för tandsköterskor ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

FoUI-direktör Björn Ång närvarar (digitalt) för att svara på frågor.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2025-09-09
2. Svar på remiss från Socialdepartementet – Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)
3. Missiv Betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens
4. Betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)

**Skickas till**

Socialdepartementet

---